

{youtube}-fmdEf8xbTI{/youtube}

Η παλαιότερη μορφή του χορού εντοπίζεται στην επαρχία Κισσάμου Χανίων. Ανήκει στην κατηγορία των συρτών χορών. Ας μην ξεχνάμε, άλλωστε, ότι τις τελευταίες δεκαετίες ακούγεται περισσότερο ως χανιώτικος συρτός. Χορεύεται από άνδρες και γυναίκες σε κύκλο. Το μουσικό μέτρο του είναι 5/8, τα βήματα του 11 και η λαβή από τις παλάμες στο ύψος των ώμων. Χορεύεται σε κύκλο. Σύμφωνα με την προφορική παράδοση, την οποία κατέγραψε ο Ναύτης στο βιβλίο του Κρητική λύρα, ένας μύθος (Χανιά, 1989), ο χορός διαμορφώθηκε στα μέσα του 18ου αιώνα στην επαρχία Κισσάμου Χανίων, πιθανόν μετασχηματίζοντας τα βήματα κάποιου παλαιότερου συρτού χορού.

Κατά τη λαϊκή πίστη, η παλαιότερη μελωδία του χανιώτικου, «ο πρώτος», δημιουργήθηκε με βάση δύο μελωδίες που είχαν συνθέσει οι Κρήτες εθελοντές μαχητές της Κωνσταντινούπολης στα 1453, οι οποίοι, ως γνωστόν, ήταν και οι τελευταίοι υπερασπιστές της. Οι μελωδίες αυτές, που όσοι από τους αγωνιστές σώθηκαν επιστρέφοντας τις έφεραν στην Κρήτη, διατηρήθηκαν για δύο αιώνες ως τραγούδια. Σύμφωνα, πάντα, με τη λαϊκή μαρτυρία, η πρώτη οργανική εκτέλεση της μουσικής του χορού αποδίδεται στον Κισσαμίτη βιολάτορα Στέφανο Τριανταφυλλάκη ή Κιώρο (18ο αιώνα) και η πρώτη βηματική απόδοση του από Κισσαμίτες στον οικισμό Πατεριανά του χωριού Λουσακιές.

Ο χανιώτικος έγινε ευρέως γνωστός στην υπόλοιπη Κρήτη την περίοδο του Μεσοπολέμου, αποκτώντας στη συνέχεια παραλλαγές στο ύφος και την έκφραση της μουσικής, του βηματισμού και της φόρμας του. Είναι χορός μοναδικός και παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον, λόγω του ξεχωριστού χορευτικού τρόπου απόδοσης της παλαιότερης μορφής του, που διατηρείται στην επαρχία Κισσάμου, καθώς στον κύκλο του χορού χορεύουν πάντα οι εκάστοτε δύο πρώτοι, ενώ οι υπόλοιποι περπατάνε, αλλά και του πολύ μεγάλου αριθμού συνοδευτικών μελωδιών (μουσικών σκοπών), που οι περισσότερες είναι δημιουργίες σπουδαίων μουσικών του 19ου και του 20ού αιώνα.

Από το www.tsouchlarakis.com

□